

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 313 im. Polskich Odkrywców w Warszawie

Rok szkolny 2023/2024

I. Wprowadzenie

Celem wychowania realizowanego w Szkole Podstawowej nr 313 w Warszawie jest przygotowanie uczniów do dalszej nauki i życia we współczesnym świecie. Szkoła będzie placówką wspierającą uczniów w rozwoju na miarę ich możliwości, towarzyszącą im i kierującą wraz z rodzicami w osiąganiu przez nich dojrzałości w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz moralnej. Pragniemy tworzyć szkołę, w której dzieci będą rozwijały naturalną ciekawość świata, będą pytać, szukać i znajdować odpowiedzi, a nauczyciel będzie autorytetem, wychowawcą, życzliwym przewodnikiem i doradcą.

Szkoła jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym dziecku, w której nauczyciele i uczniowie uczą się i pracują w atmosferze wzajemnej tolerancji, zrozumienia i poszanowania godności. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły, w szczególności pedagog i psycholog szkolny będą wspierać uczniów w ich rozwoju oraz w trudnych sytuacjach, będą podejmować działania profilaktyczne w celu wyeliminowania zachowań i sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Program powstał w wyniku diagnozy opartej na obserwacji uczniów, wywiadach indywidualnych z uczniami, rodzicami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły, ewaluacji pracy opiekuńczo wychowawczej podczas Rad Pedagogicznych i Zespołów Wychowawczych, analizie dokumentacji szkolnej (dzienniki, zeszyty uwag, opinie wychowawców, pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego), współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży.

Przy opracowaniu programu uwzględniono zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, sala gimnastyczna, sale lekcyjne, biblioteka szkolna) zasoby techniczne (wyposażenie szkoły), zasoby organizacyjne (samorząd uczniowski).

Program Wychowawczo – Profilaktyczny SP nr 313 został opracowany w oparciu o następujące podstawy prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 października 1997 r. - art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1 (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Prawo oświatowe - Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
3. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2023 poz. 1759).

5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r. , poz. 214).
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 1996 Nr 10 poz. 55).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31.10.2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2018 poz. 2140).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591).
10. Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2022 poz. 1610).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2018 poz. 1485).
12. Uchwała nr 195/2020 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030. Polityka na rzecz rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie”.
13. Procedurę organizacji pracy Szkoły Podstawowej nr 313 im. Polskich Odkrywców w Warszawie od 1 września 2021 r. i postępowania prewencyjnego pracowników, rodziców/opiekunów prawnych w czasie zagrożenia epidemicznego.
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.) – § 13.
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. 2023 poz. 1367).
16. Statut szkoły.
17. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.
18. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

II. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Wartości stanowią fundament procesu wychowania, są busolą wyznaczającą kierunek postępowania. Pozwalają nam podejmować decyzje, które służą dobru i nie krzywdzą innych, budują nasze człowieczeństwo, wzmacniają nas i nadają naszemu życiu sens.

W naszej szkole uczymy:

- uczciwości (prawdomówność, postępowanie fair)
- odpowiedzialności za siebie i innych, w tym potrzeby ustalania zasad współżycia i funkcjonowania w społeczeństwie i ich respektowania oraz umiejętności współpracy w zespole
- poczucia własnej wartości, wiary we własne siły
- wzajemnego szacunku i empatii (wrażliwości na potrzeby i uczucia drugiego człowieka)
- zasad kulturalnego zachowania (życzliwości, pomocy, solidarności)

- tolerancji i otwartości na drugiego człowieka (szanowanie odmienności, zapobieganie agresji)
- przyjaźni, lojalności
- odpowiedzialności za słowo i wywiązywania się z podjętych zobowiązań (wiarygodności, rzetelności, samodyscypliny)
- ciekawości poznawczej, kreatywności, gotowości do podejmowania inicjatyw
- zaangażowania społecznego
- postaw obywatelskich i patriotycznych (wychowanie do wartości)
- wrażliwości na prawdę i dobro
- samodzielności i chęci samodoskonalenia się
- gotowości do uczestnictwa w kulturze
- dbałości o zdrowie swoje i innych

III. Główny cel programu

Podstawową powinnością wychowawczą szkoły jest przygotowanie uczniów do radzenia sobie w zmieniającym się współczesnym świecie, przy jednoczesnym realizowaniu systemu wartości opartego na szacunku wobec drugiego człowieka.

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie ucznia w jego wszechstronnym rozwoju - w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej i sferze wartości oraz profilaktyka rozumiana jako wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków.

IV. Cele szczegółowe

1. Profilaktyka uzależnień i zagrożeń dla ucznia, uświadomienie dzieciom i młodzieży obecnych w świecie (środowisko lokalne, szkolne, media) zagrożeń związanych z używkami, hazardem, grami komputerowymi, nadużywaniem telefonów komórkowych (gry online, portale społecznościowe).
2. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
3. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
4. Przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych.
5. Kształtowanie pożądanych postaw życiowych zgodnych z ideą fair play.
6. Kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej, rozróżniania dobra od zła, radzenia sobie z agresją i przemocą, pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych.
7. Budzenie zainteresowań uczniów kwestiami związanymi z ochroną powietrza, w tym gospodarką niskoemisyjną, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem środowiska tworzywami sztucznymi (plastikiem) poprzez przekazywanie wiedzy i umiejętności praktycznych o treściach ekologicznych.
8. Budowanie u uczniów postawy świadomego obywatela odpowiedzialnego za podejmowane decyzje i wybory dotyczące kwestii środowiska naturalnego, pobudzenie odpowiedzialności za stan środowiska, angażowanie w działania na rzecz poprawy jakości środowiska (proekologiczne zachowania konsumenckie, pro środowiskowe nawyki).
9. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji poprzez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, szacunku do hymnu, godła, flagi i drugiego człowieka;

- przekazywanie wiedzy o patriotach, którzy odegrali kluczową rolę w historii narodu Polskiego.
10. Uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi, na krzywdę i cierpienie drugiego człowieka.
  11. Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów takich jak: organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.
  12. Profilaktyka zagrożeń płynących z cyberprzestrzeni (zapobieganie dostępowi dzieci do treści zawierających przemoc, agresję, zachowania nietypowe).
  13. Zwrócenie uwagi uczniów na zjawisko bezpieczeństwa w sieci, uwrażliwienie ich na specyfikę problemu związaną z możliwymi konsekwencjami cyberprzemocy.
  14. Przygotowanie do samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji oraz świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowej komunikacji z uwzględnieniem zagrożeń, jakie niesie rozwój technologii medialnej.
  15. Promocja zdrowia i zachowań prozdrowotnych.
  16. Kształtowanie poczucia wspólnoty rodzinnej, lokalnej oraz postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.
  17. Kształtowanie postawy tolerancji i otwartości na drugiego człowieka bez względu na jego narodowość, rasę, religię czy kulturę, odrzucenia stereotypów i uprzedzeń.
  18. Rozpoznanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz ich możliwości psychofizycznych w celu stworzenia warunków sprzyjających optymalnemu rozwojowi uczniów (przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym).
  19. Dostrzeganie w każdym uczniu jego możliwości, potencjału i uzdolnień, rozwijanie zainteresowań, pasji i dociekliwości poznawczej.
  20. Promowanie idei uczenia się przez całe życie, rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności.
  21. Wykorzystywanie zasobów środowiska lokalnego w celu wzbogacenia wiedzy i umiejętności uczniów przydatnych w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyborów zawodu.

Cele i zadania wychowawcze realizowane w Szkole Podstawowej nr 313 zostały uszczegółowione w załączniku nr 1 do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, który stanowi jego integralną część.

V. Ogólne zadanie szkoły jako środowiska wychowującego oraz zapobiegającego niedostosowaniu społecznemu.

Swoje działania profilaktyczne szkoła ukierunkowuje na wspieranie czynników chroniących – zarówno poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych, jak zewnętrznych, co wzmocni odporność uczniów na działanie czynników ryzyka.

Działalność profilaktyczna szkoły obejmuje:

- w przypadku **profilaktyki uniwersalnej** – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji
- w przypadku **profilaktyki selektywnej** – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- w przypadku **profilaktyki wskazującej** – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

VI. Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odbywa się w ramach:

- zajęć prowadzonych przez nauczycieli-wychowawców
- zajęć prowadzonych przez nauczycieli zajęć edukacyjnych, biblioteki, świetlice oraz specjalistów
- godzin do dyspozycji wychowawcy
- zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez szkołę
- zajęć warsztatowych i ćwiczeń grupowych prowadzonych przez pedagoga
- zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- działalności Samorządu Szkolnego
- korzystania z oferty kulturalnej miasta i regionu (wyjścia do muzeum, teatru, kina itp.)
- wycieczek klasowych i „zielonych szkół”
- udziału uczniów w konkursach, turniejach, quizach
- kontaktów z instytucjami i przedstawicielami społeczności lokalnej
- uroczystości klasowych i szkolnych
- prezentacji zainteresowań, pasji i dorobku artystycznego uczniów (w klasie oraz na forum szkoły)

VII. Model absolwenta

Realizując cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne SP 313 dążymy do tego, aby absolwent naszej szkoły rozwijał i kształtował następujące cechy:

1. odpowiedzialność
  - a) zna i przestrzega normy obowiązujące w społeczeństwie
  - b) potrafi przewidywać konsekwencje swoich decyzji i działań
  - c) potrafi dostrzegać swój błąd i wyciągać wnioski w dalszej pracy nad sobą
  - d) potrafi współdziałać z innymi, pracować w zespole
  - e) wywiązuje się z powierzonych zadań
  - f) zna i przestrzega zasady bezpieczeństwa, w tym bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z zasobów dostępnych w sieci
  - g) racjonalnie wykorzystuje swój czas wolny
  - h) umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
  - i) umie dbać o zdrowie swoje i innych
2. samodzielność
  - a) uczeń samodzielnie wykonuje zadania
  - b) podejmuje samodzielne decyzje związane ze swoją przyszłością i dąży do realizacji swoich celów
3. świadomość
  - a) zna swoje mocne i słabe strony,
  - b) umiejętnie wykorzystuje swoje uzdolnienia
  - c) jest świadomy zagrożeń społecznych, zdrowotnych i ekologicznych
  - d) zna historię, kulturę i tradycje swojego regionu i państwa, jest otwarty na wartości kultury Europy i świata
4. ciekawość
  - a) zadaje pytania w celu zdobywania wiedzy o świecie
  - b) chce zdobywać wiedzę, jest dociekliwy

- c) poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania
- 5. uczciwość
  - a) dotrzymuje danego słowa
  - b) rzetelnie wykonuje zadania
  - c) odróżnia dobro od zła, jest sprawiedliwy i prawdomówny
  - d) jest lojalny
- 6. tolerancja
  - a) szanuje godność osoby ludzkiej, odrzuca przemoc i agresję,
  - b) nie przejawia zachowań dyskryminacyjnych,
  - c) szanuje różnice między ludźmi
- 7. wrażliwość
  - a) stara się rozumieć siebie i innych
  - b) dostrzega potrzeby i problemy własne i innych
  - c) szuka pomocy i rozwiązań w trudnych sytuacjach
- 8. kultura osobista
  - a) zna i stosuje zasady obowiązujące w kontaktach międzyludzkich,
  - b) potrafi kulturalnie wyrażać swoje zdanie i opinie,
  - c) dba o higienę osobistą i schludny wygląd,
  - d) dba o porządek

VIII. Obszary oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

1. Praca z uczniem:
  - indywidualna praca z uczniem;
  - praca wychowawcza z klasą;
  - zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
  - samorządność uczniowska;
  - zajęcia realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (rewalidacja, terapia pedagogiczna, zajęcia logopedyczne, zajęcia z psychologiem, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze).
2. Współpraca z rodzicami.
3. Praca każdego nauczyciela.
4. Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji jej zadań.

Osoby odpowiedzialne za realizację:

- dyrektor/wicedyrektor szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- nauczyciel bibliotekarz
- pedagog szkolny,
- pedagog specjalny,
- psycholog szkolny,
- nauczyciel współorganizujący proces kształcenia,
- pedagodzy terapeuci,
- logopeda,
- pielęgniarka szkolna,
- rodzice,
- Samorząd Szkolny.

IX. Tradycje szkoły

- Inauguracja roku szkolnego
- Przyjęcie uczniów klas pierwszych w poczet społeczności szkolnej – pasowanie na ucznia
- Dzień Edukacji Narodowej
- Święto szkoły – Dzień Polskich Odkrywców
- Święto Niepodległości – uczestnictwo w uroczystościach szkolnych
- Dzień Bezpiecznego Internetu
- Tydzień Dysleksji i Logopedii
- Spotkanie świąteczne i kiermasz świąteczny
- Zabawa karnawałowa
- Dzień Babci i Dziadka (kl. I – III) z udziałem zaproszonych gości
- Walentynki
- Powitanie wiosny
- Dzień Książki dla Dzieci (2 IV) i Święto Książki (23 IV)
- Święto Konstytucji 3 Maja
- Dzień Matki i Ojca z udziałem zaproszonych rodziców
- Dzień Sportu
- Dzień Dziecka
- Uroczystość zakończenia roku szkolnego.

X. Ewaluacja

Program Wychowawczy Szkoły jest elastyczny i dynamiczny. Zakładamy jego modyfikację w zależności od potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Ewaluacja programu odbywa się poprzez wnioski i obserwacje Rady Pedagogicznej podsumowującej rok szkolny - na podstawie ankiet, sprawozdań semestralnych (zestawień i rozliczeń) oraz na podstawie obserwacji uczniów, konsultacji z rodzicami, dyrektorem szkoły, wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły. Sporządzany jest pisemny raport - do wiadomości Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców.